

Minister Klimatu i Środowiska

DOP-WŚ.050.1.2025.DK
3563605.14195685.11433203
Warszawa, 16-01-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją Pana Posła Krzysztofa Mieszkowskiego w sprawie zniszczenia brzegu Bugu w rezerwacie przyrody Szwajcaria Podlaska, K10INT7051 (interpelacja skierowana także do MON) przekazuję następujące wyjaśnienia.

Ad.1. Czy przed rozpoczęciem działań Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Klimatu i Środowiska przeprowadziły wymagane prawem konsultacje z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska oraz innymi odpowiedzialnymi organami?

Przede wszystkim należy zaznaczyć, że działania, o których mowa nie są prowadzone przez Ministerstwo Obrony Narodowej ani przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska (MKiŚ). Decyzja o wycince nie została podjęta przez MKiŚ wobec czego MKiŚ nie prowadziło konsultacji tej decyzji.

Działania na granicy polsko-białoruskiej wzdłuż rzeki Bug, stanowiące przedmiot interpelacji, są realizowane w oparciu o szczególne rozwiązania ustawowe, które wyłączają stosowanie przepisów odrębnych (tym samym wyłączając uprawnienia organów ochrony przyrody), a także wyłączają konieczność uzyskania określonych decyzji, zezwoleń, opinii i uzgodnień. Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o budowie zabezpieczenia granicy państwowej¹, w procesie realizacji tej inwestycji nie stosuje się przepisów dotyczących uzyskiwania zgód, zezwoleń czy przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko, które normalnie byłyby wymagane przy tego typu przedsięwzięciach.

Ad. 2. Jakie działania ochronne podjęto, aby zminimalizować wpływ prac związanych z montażem instalacji wojskowej na jeden z kluczowych terenów stanowiących dziedzictwo naturalne Polski?

W dniu 25 czerwca 2024 r. Pełnomocnik Inwestora - Komendanta Głównego Straży Granicznej, Pan Mieczysław Kuśnierz, pracownik firmy ELEKTROTIM S.A., zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie o przedstawienie stanowiska i zaleceń dotyczących realizacji inwestycji pn. „Budowa zabezpieczenia granicy państwowej z Białorusią na odcinku rzeki Bug w Nadbużańskim Oddziale Straty Granicznej”, w terminie nie dłuższym niż 7 dni. Informacje zawarte w przedłożonej dokumentacji były pobieżne i nie przedstawiały szczegółowych informacji dotyczącej wycinki drzew (m.in. liczby drzew

---

¹ Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o budowie zabezpieczenia granicy państwowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1390 ze zm.)

przeznaczonych do wycinki czy powierzchni, na której będzie realizowana, a także precyzyjnej lokalizacji działań).

W dniu 1 lipca 2024 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie odpowiedział na wniosek Pełnomocnika Inwestora. Narzucony przez inwestora krótki termin na odpowiedź, a także brak zawartych w dokumentacji szczegółowych informacji odnośnie inwestycji, uniemożliwił przeprowadzenie rzetelnych analiz środowiskowych. Mimo to w swoim stanowisku, stanowiącym odpowiedź na ww. wystąpienie, RDOŚ w Lublinie przedstawił zalecenia i warunki, mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na zasoby przyrodnicze terenu, w tym: chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów oraz siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt oraz ich siedliska będące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000.

Dodatkowo, na podstawie przedstawionych przez Straż Graniczną informacji, Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Białymstoku przy współpracy z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska wstępnie oszacowały utraty siedlisk w obszarach Natura 2000, w związku z prowadzonymi pracami. Na podstawie tych szacunkowych danych i analiz przeprowadzonych przez Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska oceniła oddziaływanie tych zamierzeń jako znaczące oddziaływanie na środowisko. Zaznaczenia wymaga fakt, iż są to wyłącznie wyliczenia szacunkowe na podstawie ograniczonej ilości danych, a rzeczywisty rozmiar strat i wpływu na środowisko może być znacząco inny.

Niezależnie od powyższego, w związku ze zgłaszanymi przez mieszkańców i nadleśnictwo Chotyłów nieprawidłowościami związanymi z wycinką drzew, pracownicy RDOŚ w Lublinie przeprowadzili wizje terenowe na terenie rezerwatu Szwajcaria Podlaska. Po przeprowadzonych lustracjach w miejscu prowadzonych prac, organ wystosował pismo do pełnomocnika wykonawcy prac, w którym wyraził zaniepokojenie rozmiarem i sposobem prowadzenia prac ziemnych oraz ilością wycinanych drzew.

Z uwagi na szczególne przeznaczenie ww. inwestycji oraz ustalenie odrębnych zasad jej przygotowania przez ustawę z dnia 29 października 2021 r. o budowie zabezpieczenia granicy państwowej RDOŚ w Lublinie nie był uprawniony do podejmowania innych czynności w sprawie.

Ad. 3. Czy prace prowadzone przez Ministerstwo Obrony Narodowej związane z montażem opisanej instalacji były prowadzone w oparciu o obowiązujące przepisy dotyczące obszarów chronionych?

Jak wspomniano wcześniej zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o budowie zabezpieczenia granicy państwowej, w procesie realizacji przedmiotowej inwestycji nie stosuje się przepisów dotyczących uzyskiwania zgód, zezwoleń czy przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko, które normalnie byłyby wymagane przy tego typu przedsięwzięciach. Ponadto, art. 6 tej ustawy wyłącza stosowanie całego szeregu przepisów dotyczących ochrony środowiska, planowania przestrzennego oraz prawa budowlanego i wodnego.

W praktyce oznacza to, że inwestycja jest prowadzona z pominięciem standardowych procedur administracyjnych, w tym tych, które chronią środowisko naturalne.

W związku z powyższym, Ministerstwo Klimatu i Środowiska (MKiŚ), Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (GDOŚ) oraz właściwe Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska nie posiadają narzędzi, które w sposób wiążący mogły zapewnić ochronę zasobów przyrodniczych w związku z inwestycją.

Obowiązujące przepisy w sposób wyraźny ograniczają możliwość przeprowadzenia czynności mających na celu minimalizację negatywnego wpływu na środowisko naturalne. Niemniej jednak zarówno MKiŚ, jak i GDOŚ wraz z właściwymi Regionalnymi Dyrekcjami Ochrony Środowiska, starając się wykorzystać pozostałe dostępne im środki i metody, podejmują działania mające na celu ograniczenie negatywnego wpływu inwestycji na środowisko.

Ad. 4. Jakie działania naprawcze zamierza podjąć Ministerstwo Klimatu i Środowiska, by przywrócić rezerwatowi zniszczony ekosystem?

Resort środowiska dostrzega potrzebę opracowania planu działań kompensacyjnych, w ramach którego zostanie określony zakres kompensacji przyrodniczej strat w siedliskach spowodowanych budową bariery elektronicznej wzdłuż rzeki Bug.

Informuję, że Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, będący organem podlegającym ministrowi właściwemu do spraw środowiska podjął rozmowy z właściwymi Regionalnymi Dyrekcjami Ochrony Środowiska na temat zakresu, rodzaju i możliwości przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej w postaci poszerzenia istniejącego lub utworzenia nowego obszaru Natura 2000. W opinii ww. organów konieczne będzie przeprowadzenie badań terenowych, które pozwolą na wyznaczenie terenów nadających się do ewentualnego objęcia ochroną.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM